

MIDDAGSSELSKAPET

Andra M. Andersen

GRAFIKK KH10 2022

*Kirurgisk sutur, detaljbilde
installasjon, Seilduken 2021,
ca. 150x300cm*

Jeg skulle ikke
DEN FØRSTE FLEKKEN

En hvit duk

og et middagsselskap der dyrene ikke tok hensyn.

Saus dryppet fra en øse

og en vinge skumpet et vinglass.

Det ble skrubbet i timevis

og utplassert strategiske asjetter.

Vertinnen listet seg nølende inn mot tematikk,

og serverte tvilsomme metaforer.

Gjestene veltet seg i egen brunst

og la til grunne det sosiale spillet.

Klør kvesset og fjær rensket,

for anledningen; overlevelse

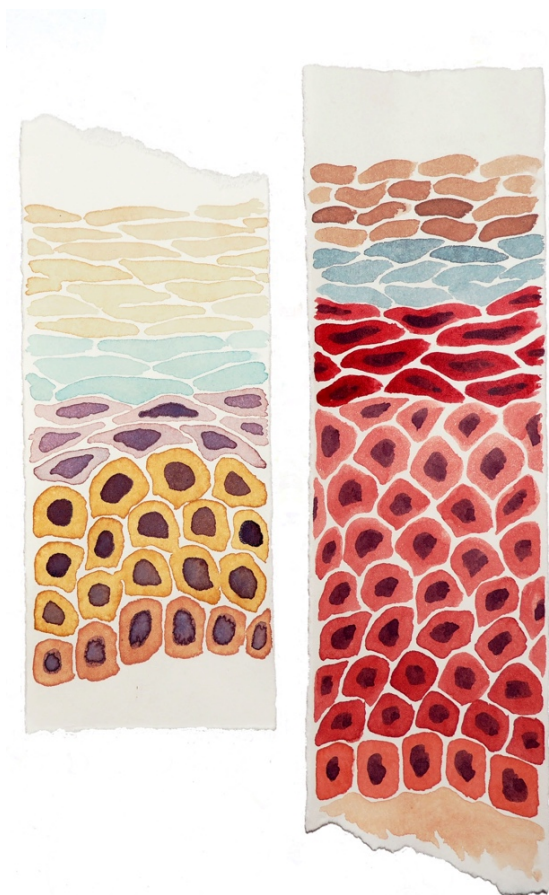
ingredienser PÅ KJØKKENET

De pågående prosjektene mine har visuelt utgangspunkt i hudceller. Det er ikke viktig for meg å skulle gi en tro rendering, men heller å skape formelementer og farger som kan gi assosiasjoner til noe organisk og kroppslig. Det øverste hudlaget, det vi kan se, kalles epidermis og utgjør bare en tiendedel av tykkelsen på huden vår. Under finner du dermis som utgjør en mye større del. Her ligger alle de levende cellene, keratinocytter. (Smith,1995)

Huden er vårt største sanselige organ. Vi kjenner kulde og varme, myke fingertupper og hard asfalt. Som et kart bretter huden seg ut og under lagene lagrer den tidligere opplevelser, minner og traumer. På et millisekund trekker det seg ned i fibre, og kobler seg opp mot hjernen, størkner inn og blir en del av oss og den allerede flekkete duken.

“Skin is a canvas on which to portray symbolic elaborations of social standing and personal identity” (The Archive for Research in Archetypal Symbolism.(ARAS) 2010.

S 338.)

Keratinocytter, akvarell på papir, 7x17cm, 7x22cm, 2020

Akvarell på papir, 12x19cm, 2020

SAUSEN PUTRER

Jeg finner arbeidet mer interessant der det ligger, henger og kryper seg rundt i prosessen. Det er som om de trange gangene og ugunstige arbeidsrommene har sunket inn i stoffene på veien og blitt en del av dem.

Aksjoner, hendelser, bevegelser, dokumenterte segmenter, en linje planlagte rytmer, en video eller et bilde. Hvor går grensen for hva som kan være en performance, og er det fortsatt en performance om ingen ser det? Kan et objekt være performativt? Om noe føles performativt, vil det ikke da være det? Å føle noe er så subjektivt at det ikke kan settes punktum etter.

'Performance is not (and never was) a medium, not something that an artwork can be but rather a set of questions and concerns about how art relates to people and the wider social world'.

Som Westerman så fint sier er det ikke et medium, men heller en rekke relasjonelle spørsmål. Den klassiske måten å tenke performance, om man kan si at det er en klassisk metode, er ikke nødvendigvis retningen jeg ønsker å gå. Performativitet former kjernen for interessene mine, og fortsetter å være en del av tankene og arbeidsmetodene mine rundt kunst.

Installasjon- trappene til kunsthøyskolen, tekstil og tørkede erter, dimensjoner fra 18x31x15cm til 12x10x5cm, 2021

Å tenke noe
Å ha en ide
Å la noe vokse

Å brette det ut i trange rom
Å gi det plass
Å trekke det ut
av satte formater

Å gjemme seg
Å kamuflere
Å dekke til

Å ta på en maske
Å gå inn i en rolle
Å lage en identitet

Å rive av seg huden
Å sy den om
Å trække ut av den man har,
eller lage en ny

Å ikke lenger vite
Å aldri ha visst
Å slutte

Å stille spørsmål
Å ikke få svar
Å ikke forvente svar

Å godta ting
Å sette punktum

Å aldri sette punktum

2020, isenesettelse, digitalt foto

FLERE KOKKER

I desember 2021 så jeg en presentasjon av grafiker og kunstner Kiki Smith som ble holdt på The Penny W. Stamps School of Art & Design på University of Michigan i 2017. Her prater hun om grafikkens evne og mulighet til å tenke i lag og det å jobbe fra et dekonstruerende perspektiv. Jeg vil spesielt trekke frem en formulering; *“U can take the same information and endlessly reconfigure it”*

Kikis måte å tenke på trykk som utgangspunkter for skulpturelle eller tredimensjonale arbeider resonnerer med min egen arbeidsmetode. Å hoppe fra trykkpresse til symaskin fyrer under prosessene mine. Det er befriende å jobbe flerteknisk, og det er her nye ideer melder seg. Et utgangspunkt med en mulighet til å gjenta, utvikle og bygge på.

Cindy Sherman, Tori Wrånes og Anja Carr er tre kvinnelige kunstnere jeg inspireres av. Slik jeg ser det jobber de på hver sin måte med universer, roller og identitet under påvirkning av samfunnets konformitet. Sherman med sin utforskning av kvinnens forutsatte og påtatte roller, Wrånes med sine intrikate trolske performansen og Carr med sitt pop kulturelle univers.

Untitled (red man), Kiki Smith, 1991, ink on Gampi paper in four parts

Installasjon, Seilduken, 2021, trykket tekstil, tråd, pappmasje, blindramme, speil og kommode, 245cmx135cmx38cm

GJESTENE ANKOMMER

Som mennesker har vi ikke de samme beskyttende skjellene som krabber eller den biologiske forsvarsmekanismen til et piggsvin. Mennesket er derimot kapable til å lage disse rustningene selv. I vår søken etter overlevelse har vi tillagt oss evnen til å ikke bare lure andre, men også oss selv. Denne dualiteten er hva som gjør oss til den mest manipulerende arten på jorden, men også grunnen til at vi overlever; både fysisk, mentalt og sosialt.

“Masks are the most ancient means of changing identity and assuming a new persona.” (Nunley & Mccarty, 1999, s.15)

Masker har gjennom historien vært en del av ulike kulturer, ritualer, tradisjoner og religioner. De eldste maskene som er funnet er ni tusen år gamle, men det eldste antropomorfe kunstverket er rundt tretti til førti tusen år gammelt. Masker er sterkt knyttet opp til kultur, men også til bevisstheten om egen eksistens. (Nunley & Mccarty, 1999)

Opprinnelsen til ordet maske er noe uklart, men man antar at det stammer fra det arabiske ordet «Maskhara/Mashara» som betyr å forfalske eller transformere noe til dyr, monster eller vanskapning. Egypterne brukte ordet maske til å referere til lær eller «second skin». (Nunley & Mccarty, 1999)

(de)konstruert, Seilduken, installasjon, tekstil og pappmasje, 2021

Mashara, pappmasje og akryl, 16x22cm, 2021

Prosessbilde, heklet tråd, 34x21cm, 2021

Vrengt, Heklet tråd, ca 29x27cm, 2021

Prosessbilde, heklet tråd, 22x23cm, 2021

EN SERVIETT OVER EN RØDVINSFLEKK

Å ta på en maske kan strippe deg for identitet slik at du kan være noe eller noen du ellers ikke er. I handlingen «å skjule», vil noe annet tre frem. Det gir oss anonymitet til å ta valg og gjøre ting vi ellers ikke ville ha gjort. Det å tilføre et nytt lag skjuler også det som er under, som å legge en serviett over en rødvinflekk. Er det disosiativt og distanserende eller er man nærmere en sannhet. Hva er egentlig forskjellen på å skjule og fremheve noe. Når den pene siden av duken blir lagt ned og de inntørka sausflekkene kommer til syne.

Ta f.eks. russefeiringen. De røde dressene symboliserer en overgangsperiode, samt frihet og festing. Toleransen vår er høyere for russen fordi vi vet hva ritualet går ut på og har kanskje selv vært igjennom det. Russen tillater seg å oppføre seg utenfor den sosiale akseptansen fordi dressen fungerer som en rustning. De blir ikke dømt som enkeltindivider, men som en kollektiv gruppe. Hva en russ gjør representerer alle russ. Det blir enklere å flytte personlige grenser fordi du allerede blir dømt for ting du som enkelt individ ikke ville gjort.

The accountant, digital bildeserie, 2021

Å sitte med beina pent i kryss
Å legge en serviett i fanget
Å skjære maten i bitte små biter
Å tygge sakte
Å drikke mer enn man spiser
Å ta små slurker

Å smile uten øynene
Å være mild og behagelig
Å ikke prate for høyt
og heller ikke for lavt
Å ikke ta opp plass
og heller ikke være matt

Å oppføre seg
helt perfekt
Sånn man har lært
Sånn man vet man skal

Å takke
Å takke igjen
Å takke en tredje gang

For maten
For drikken
For selskapet

For denne muligheten til å være alt du ikke er,
og smile mildt uten øyne.

DYRENE OBSERVERER HVERANDRE

Vi har ikke lenger bare maskene vi portretterer i offentlige rom eller rollene vi spiller som kollega og venn. Sosiale medier har åpnet opp for en hel verden av identiteter på en mer konsentrert og synlig måte. Det digitale sporet algoritmene bruker til å lese og kategorisere deg på er det vi selv som skaper. Kollektivt hjelper vi systemet å sortere oss, og algoritmene forer deg med mer av din egen sosiale, kulturelle og politiske krets. (Cheneylippold, 2017) Vi blir nærmest fartsblinde i våre egne bobler om vi ikke aktivt jobber for å bryte disse. Det er en del av flokkmentaliteten og det menneskelige ønsket om å passe inn.

Peacocking betyr å kle seg for oppmerksomhet, på samme måte som påfugler bruker fjærene sine for å tiltrekke en make. (Urban Dictionary, 2006) Fillers, vippe-extensions og tannblekning er en utbredt samtidsmaske. Man gjør seg del av sin uvalgte flokk. Her vil du være kamuflert for egen sosiale krets, men skille deg ut for de utenfor. I alle mulighetene for individualisering vil vi alltid flokke oss, fordi tilhørigheten av andre mennesker er sterkere. Sosiale medier blir bordet vi samles rundt for å vise oss frem, men kanskje aller mest se på andre. Surret inn i algoritmer, og påfugl fjær.

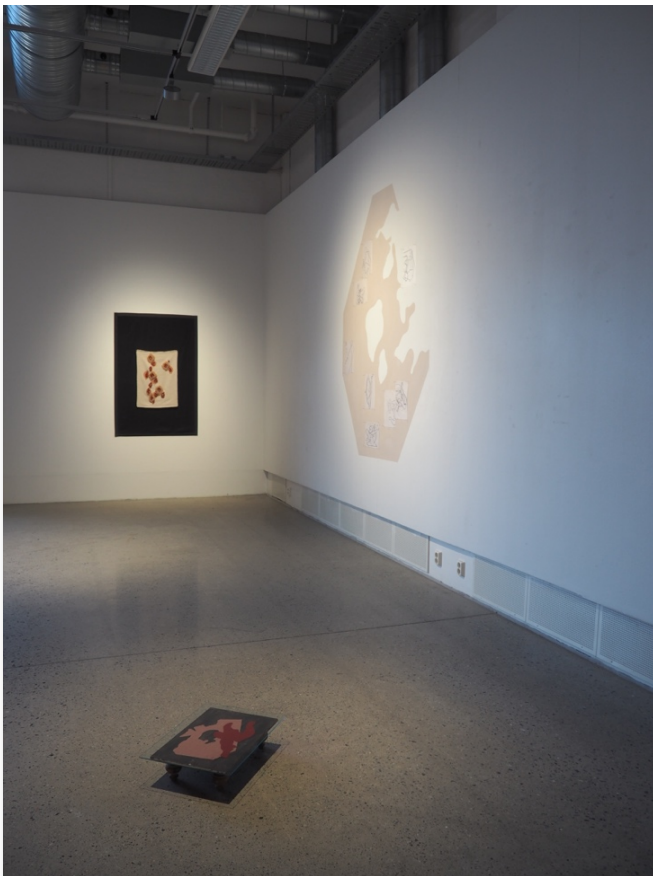
Kamuflert påfugl, akryl og lampeskjerm, 45x45x25cm, 2021

OVER BORDKANTEN

Om man som kunstner poster et bilde av et verk, vil det være promotering. Om en privatperson poster bilde av kunst hen liker vil det være en deling av interesse. Men hva skjer når du putter deg selv i kontekst av kunsten.

På bilde til høyre under ser vi et arbeid jeg lagde i oktober 2021, i bakgrunnen av en mann. Arbeidet ble laget i forbindelse med en duo-utstilling på Galleri Seilduken. Mannen avbildet er min bror og jeg har tillatelse til å bruke bildet, samt filosofere rundt det. Han gir et størrelsesforhold til arbeidet på veggen, men også en inngang til et annet rom.

Bildet ble postet på Instagram under utstillingsperioden og lever nå som en rekvisitt for mannens performative virtuelle identitet. Det er ikke kunsten som har fokus der, men fremstillingen av personens liv. Ser vi på mannen eller kunsten? Er noe kunst fordi man sier det er det? Og i dette tilfellet, må subjektet selv være enig i påstanden, eller kan man også som tilskuer definere det?

(de)konstruert, Seilduken, 2021

Instagrambilde fra utstillingen *(de)konstruert*, Seilduken, 2021, akryl, blyant på transparent papir, spiker, ca.170x192cm.

ETTER SELSKAPET

Etter selskapet trykket vertinnen på
command s
og smilte fornøyd over **servietten**
hun så pent hadde skrevet
og servert

Om **den** skjulte flekken eller forvirret
gjestene gjorde ikke så mye.
For i handlingen å skjule noe, hadde noe
annet tredd frem.

Piggsvinet virket uansett uanfektet av
det hele.
Og kvelden hadde vært vellykket,
selv om nesehornet brautet litt vel høyt.
Løven hadde ript parketten,
men det kunne være det samme nå

Irritasjonen ville blomstre med tiden.
Minnet om fulle glass og absurde
samtaler ville bli svakere,

men ikke ripene i gulvet
eller flekkene i duken

Litografi på vegansk skinn, tråd, 15x55cm, 2020

Kildehenvisning

Smith, Tony. (Red.). (1995). *The Human Body*. Dorling Kindersley Limited.

The Archive for Research in Archetypal Symbolim. (2010). *The Book of Symbols*. TASCHEN.

John, W. Nunley. & Cara, Mccarty. (1999). *Masks, Faces of culture*. Harry, N. Abrahams, inc., Publishers in association with The Saint Louis Art Museum

Cheneylippold, John. (2017). *We are Data algorithms and the making of our digital selves*. New York University Press.

UM Stamps. (2017) *Kiki Smith- Copy Cat: Meandering Prints*. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=B0tRX41jzu4&t=204s&ab_channel=UMStamps

Urban Dictionary. (2006. 26 August). *Peacocking*. Hentet 21. April 2021 fra
<https://www.urbandictionary.com/author.php?author=The%20Light>.

Annen relevant litteratur;

Berger, J. (1972/2008). *Ways of Seeing*. Penguin Group.

Butler, J. (1990) *Gender Trouble. Feminism and the subversion of identity*. Routledge

Hawthorne, N. (1850/2012). *The Scarlett Letter*. (2. Utg.) Penguin English Library (Ticknor, Reed and Fields)

Borzello, F. (2016). *Seeing Ourselves- Women`s Self-Portraits*. Thames & Hudson

Goodyear, A.C. Walz, J. F. Campagnolo, K. M. Evans, D. (2016). *This Is A Portrait If I Say So*. Yale University Press.

Ebestein, J. (2016). *The Anatomical Venus*. Thames & Hudson.

Bilder:

Side 5: <https://www.thebroad.org/art/kiki-smith/untitled-red-man>
19.nov 10:36

Side 11: <https://www.instagram.com/p/CVDj6fVsnUe/>
28. nov 11:50